

LÉPJ KI A TERMÉSZETBE!

Pihenőhellyel kombinált ágyás

Benedek Tibor
okl. faipari mérnök-tanár

A hosszúra nyúlt téli időszak után végre megérkezett a várva várt tavasz. Ebben az időszakban már javában folynak az előkészületek a mezőgazdasági ágazatban, valamint a hobbikertekkel rendelkezők is hozzáfognak a talaj előkészítéséhez. Magaságyas, komposztálók, fából készült üvegházak – faipari munka itt is van bőven, akár magunk, akár megrendelőink számára.

Az otthonunkat körülvevő zöldterületek kialakítása során célszerű olyan építményeket elhelyezni, amelyek nemcsak tagolják, hanem díszítik is a kertet. Az egyik ilyen lehetőség a magaságyás kialakítása, melynek során az általunk nevelt növényeket a talajszinttől megemelve, mintegy 70–80 centiméteres magasságban ültetjük el. Az ilyen jellegű ágyások több előnnyel is rendelkeznek: olyan

földkeverékkel tölthetjük fel, amelyre az általunk gondozott növénynek szüksége van; a gondozása során nem kell guggolva, vagy esetleg földig hajolva dolgozni; kényelmesebben lehet gyomtalanítani és természetesen az udvar azon helyén helyezhető el, amely a legkedvezőbb a növények szempontjából. Pázsitos, vagy akár térköves részen is kialakíthatjuk, így dísz is tud lenni a hasznos építmény.

A stílusos ültetőláda minden helyen jól mutat

Szükség esetén mozgatható ültetőláda

ÜLTETŐLÁDÁK

A magasságyás kialakítása során az első lépés, hogy megtervezzük a méreteit. A teljes magassága 70–80 cm-es esetben használható a legkényelmesebben, de természetesen ettől kisebb is lehet. Az ültetéshez szükséges földoszlop magassága 30–35 cm legyen. A mélység esetében a megközelíthetőség az egyik fő szempont: abban az esetben, ha körbejárható, 80–90 cm-nél mélyebbet nem érdemes készíteni, különben nem tudunk az ágyás közepéig benyúlni. Az ágyás szélességénél a hely adottságai mellett figyelembe vehetjük az egymáshoz illeszthető modulok lehetőségét, sőt, akár a mozgathatóságot is. Ez esetben legyen akkora, hogy szükség esetén pár markos legény képes legyen azt mozgatni.

Érdemes olyan fából készíteni, amely jól megmunkálható, ugyanakkor a természetes tartóssága következtében időtálló, így a gyantatartalom figyelembevételével erdeifenyőből, vagy éppen vörösfenyőből is elkészíthetjük. Az alkatrészek vastagságát az ágyás mérete határozza meg, így aztán készülhet deszkából, vagy nagyobb méret esetén a pallóból, gerendából készített stabilabb váz rusztikusabb hatást is nyújt. Mivel a talaj szellőzését biztosítani kell, így az egymásra helyezett pallók között légrést kell biztosítanunk és amennyiben nem közvetlenül a talajra helyezzük a magasságyást, lehetővé kell tenni, hogy a felesleges víz távozni tudjon a ládából. Mivel a faanyag állandó környezeti hatásoknak van kitéve, így mindenféleképpen szükséges felületkezelni. A védőszeres kezelés mellett a lángolásos felületi elszenesítés is segít a rovarok, gombák által okozott támadások kivédése érdekében. A szerkezeti kialakításnak csupán a helyigény és saját fantáziánk szab

A stílusos ültetőláda minden helyen jól mutat

A virágláda a tér díszé is lehet

A jó magasság a kényelmes hozzáférhetőséget segíti

határt. Egy egyedi magasságyás asztalos szempontból is igazi kihívás lehet. Ami az összeszerelést illeti: csavarkötések esetén rozsdamentes (A2, A4) anyagokat használjunk! Igényesebb munkák során fakötéseket alkalmazhatunk, illetőleg az ágyás belső oldaláról rögzíthetjük össze az oldalsó elemeket.

KOMPOSZTÁLÓK

A szerves hulladék későbbi újrahasznosításának kulcseleme a helyes tárolás. A komposztálás során gyakorlatilag értékes humuszt

állítunk elő. A komposztáló elhelyezésére egy félreeső, félárnyékos hely a legalkalmasabb. Elhelyezhető benne lehullott falevél, fűkaszálék, gyümölcs- és zöldségmaradványok, kávézacc, teafű, összeaprított tojáshéj, esetleg a növényevő állatok ürüléke. Egyéb állati eredetű hulladékot ne tegyünk bele!

Mivel a komposztálás során egy lassú bomlás megy végbe, ezért nagyon fontos a komposztáló kialakítása során a megfelelő oxigénellátás, így a komposztáló egyes oldalburkolati elemei között

A kivehető oldalsó elemek lehetővé teszik a komposzt mozgását

hagyjunk 50 mm-es légrést a szellőzés biztosítására. Szintén célszerű fenyőanyaggal dolgoznunk. Ne használjunk bogaras, penészes anyagot, így később sok kellemetlenségtől óvhatjuk meg használóját! A jó komposzt kialakulásához legalább egy év kell. Ehhez a rétegek közé elhelyezett pár lapát elterített föld, és a locsolás mellett javasolt a kupacot egyszer-kétszer átforgatni. Ennek érdekében szükségesek a kiemelhető oldalelemek, esetleg nyitható oldalak, a levehető vagy felhajtható tetők.

ÜVEGHÁZAK

A fából készült üvegház készítése természetesen már nagyobb volumenű tervezési munkákat igényel, hiszen itt egy időjárásálló, terhelhető szerkezetet kell elkészí-

teni. Az első lépés a megfelelően tömörített aljzat elkészítése, sőt érdemes zsalukőből alapot készíteni az üvegház falainak, melyre aztán a fából készült kereteket rögzíthetjük. Az összeépítés során elsőként nyilván az üvegház vázkeretét építjük össze (lapolással, ollós csapozással). Ezt követi majd a tartóoszlopok között elhelyezkedő függőleges, valamint vízszintes osztlók elhelyezése. A tető kialakításánál számoljunk legalább 25–30°-os lejtéssel, ugyanakkor úgy tervezzük, hogy a tetőt alkotó szarufák között legyenek nyitható ablakok a szellőzés biztosítására. Természetesen az oldalsó falaknak is nyitható ablakokkal kell rendelkezniük. Ahhoz, hogy megfelelően dolgozhassunk benne, minimum 2,5 méter szélesnek és mintegy 3,5–4 méter hosszúnak kell lennie.

A magasság kialakításánál kb. 2,6 méterrel tervezhetünk. Bár üvegházat építünk, az üveg helyett használhatunk polikarbonát lemezeket is – az oldalfalakra és a tetőre. Ezt követően a belső tér kialakítása már megtörténhet az előzőekben bemutatott magaságyások használatával is. ■

Képek forrása:

<https://freshideen.com>
<http://www.xxl-net.hu>
<http://raysahouse.com>
 szuksege eseten mozgathato ultetolada.jpg: <http://www.fotoventasdigital.com>
 emeletes ultetolada.jpg: <http://www.fotoventasdigital.com>
 a stilusos ultetolada minden helyen jól mutat.jpg: <http://www.fotoventasdigital.com>

Üvegház